

JORDI PLAY

Les guerres de l'Autònoma

El moviment sorgit a la Universitat Autònoma de Barcelona en contra del conflicte de l'Iraq integra, com les reaccions nascudes en altres centres estudiantils, ideologies i maneres de treballar molt diferents.

La convocatòria d'una setmana d'aturada de classes a la Universitat era, fins fa poc, sinònim de vacances acadèmiques. No obstant això, les jornades de protesta en contra de la guerra a l'Iraq iniciades a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) el darrer 20 de març han generat una mobilització política massiva que no es recordava des de feia anys en l'àmbit universitari. El dia que va esclatar el conflicte bèl·lic, l'assemblea de campus de la UAB va convocar una marxa a peu des de Bellaterra fins a Barcelona per l'autopista A-7 que van seguir milers d'estudiants. Des d'aquell dijous, les assemblees de cada facultat i els actes en protesta per la guerra van esdevenir multitudinàries. Tallades d'autopista, xerrades, protestes davant dels estudis de Televisió Espanyola a Catalunya i un llarg etcètera d'accions de protesta van omplir les set primeres jornades hàbils de reivindicació. El ressò mediàtic del moviment ha estat ampli. "És la primera vegada que visc una experiència tan esperançadora i innovadora com aquesta", reconeix Mavi Dolç, delegada del rector de la UAB per a estudiants i professora d'aquesta universitat des de fa divuit anys.

Sorpren una reacció tan àmplia davant d'un afer internacional perquè no té una relació estrictament directa amb la Universitat. Mavi Dolç remarca que aquesta és una de les diferències principals amb actes de protesta anteriors: "Des de feia molt de temps, les mobilitzacions només tenien a veure amb conflictes entre la Universitat i el Govern català o espanyol, i també amb reivindicacions de drets de participació i afers més lligats a qüestions acadèmiques." Salvador Cardús, sociòleg i professor de la UAB, no es mostra tan optimista: "És difícil saber si som davant d'un foc d'encenalls o bé si hi ha realment alguna mena de desvetllament polític específic que tindrà continuïtat. Se n'ha exagerat la força, els estudiants mobilitzats no són gaire diferents dels que ho fan habitualment, encara que ara s'ha acon-

Milers d'estudiants han participat en les mobilitzacions en contra de la guerra. Molts era la primera vegada que participaven en les assemblees de campus.

seguit una atenció generosa dels mitjans de comunicació.”

Les causes de la mobilització. En analitzar les causes de la reacció antibel·licista sorgeix una pregunta: per què no hi ha hagut una resposta similar als conflictes armats de Txetxènia, Burundi, Palestina o la llei d'estrangeria aprovada pel Partit Popular?

Per entendre la magnitud de les protestes universitàries s'ha de fer referència a l'alt nombre d'estudiants de facultats amb poca tradició mobilitzadora que s'han incorporat per primera vegada a les protestes, tot i formar part de l'alumnat amb anterioritat. Nacho Escudero, estudiant de tercer curs d'Administració i Direcció d'Empreses, reconeix que ha participat en assemblees de facultat i de campus per primera vegada. “Vaig percebre una reacció de la gent que no havia vist mai i em vaig motivar”, respon Nacho quan li pregunten què l'ha empès a mobilitzar-se.

L'augment d'assistència a les assemblees ha tingut conseqüències positives i negatives per al funcionament de l'organisme representatiu dels estudiants, segons Norma Rotger, alumna de quart de Periodisme: “Que hi hagi més alumnes que abans implica un esforç per explicar a la gent nova com s'organitza i funciona una assemblea.” En Nacho, com a novell a les assemblees, reconeix que “l'organització està molt bé, però és difícil que una persona que s'hi aca-

ba d'incorporar s'hi adapti ràpidament”. Els veterans i les veteranes de l'assemblea poden explicar als qui s'hi incorporen les característiques bàsiques d'aquest organisme. A diferència dels consells d'estudiants reglats per les institucions de cada facultat, una assemblea és horitzontal, sense jerarquies entre els participants. Algunes assemblees han canviat el funcionament a causa de la massivitat. Així, en comptes de decidir a través del consens, l'Assemblea de Campus i algunes facultats com Ciències de la Comunicació i Enginyeria van optar pel sistema de votacions a mà alçada per agilitar la presa de decisions. Norma Rotger, no obstant això, remarca l'aspecte positiu de l'increment de participació: “Amb el nou compromís d'aquests alumnes hi guanyem, perquè sorgeixen noves idees i les protestes tenen més força.”

Enric Borràs, estudiant de quart d'Història, admet que “és més fàcil reaccionar davant d'una injustícia que no pas crear alternatives, per la qual cosa es necessiten les bases organitzatives”. Experiències anteriors demostren que l'organització és clau a l'hora d'assolir un objectiu. Això es va demostrar, per exemple, durant la lluita el curs passat contra la llei orgànica d'universitats (LOU), en què el moviment assembleari de l'Autònoma es va encallar en discussions de funcionament intern de l'assemblea de campus. En l'aturada acadèmica de la UAB contra la guerra a

l'Iraq, cada facultat ha treballat en la seva assemblea, d'on han sorgit comissions per convertir en fets les paraules. Les decisions de les diferents assemblees de la UAB es comuniquen a l'assemblea de campus, la qual, a banda de ser un punt d'informació per a les facultats, coordina les diverses activitats.

Un moviment plural. El moviment universitari de la UAB ha estat qualificat de "polièdric" per diferents mitjans de comunicació. El lema "No a la guerra" no sols agrupa opositors a la intervenció a l'Iraq i a la política del Partit Popular (PP), afegeix Norma Rotger: "També som molts els qui, a més, ens mobilitzem per una guerra social." La posició de la Norma s'inclou en el corrent més crític o radical, entenen per radicalitat l'afany d'arribar a l'arrel dels conflictes, i reflexionar sobre els conceptes de guerra i pau. L'esmentat corrent posa en dubte si la guerra no és més que una conseqüència del sistema capitalista actual i es pregunta si hi havia pau abans de la intervenció militar a l'Iraq.

També hi ha diferències entre ambdós corrents a l'hora de proposar accions. Mentre que el sector crític aposta per augmentar la contundència de la protesta, l'altre gruix del moviment considera que les accions no han de ser estigmatitzables o mal vistes per la societat. Albert Caballero, antic estudiant de Publicitat i Relacions Públiques, considera que les accions massives com la cassolada creen "una sensació d'unió molt maca però no duen enlloc, no canvien res, almenys que només es vulgui canviar el partit al poder". Nacho Escudero opina que protestes més contundents afectarien "de manera negativa la imatge externa del moviment".

El risc que corren les accions més colpidores és que siguin titllades de violentes. Un paradigma del que és considerat violència per determinades veus del moviment el trobem en l'ocupació de la benzina de Repsol propera a la UAB, el dimarts 25 de març. Durant l'acció reivindicativa alguns manifestants van pintar les parets de la gasolinera i un grup de gent va deslegitimar l'actuació amb crits de "no violència". Acte seguit

es van sentir veus que deien: "Pintar no és violència." Norma Rotger proposa establir "un debat sobre què és violència i què no ho és per ajuntar forces".

La inapreciable participació de representants universitaris dels partits polítics i dels sindicats ha caracteritzat les accions de la UAB en rebuig al bel·licisme internacional. Tenint en compte que una assemblea funciona de manera oposada a l'estructura piramidal dels partits polítics, un sector d'estudiants ha rebutjat vincular els interessos dels estudiants amb els de les formacions electorals. Un dels focus de polèmica ha estat la conferència de Joan Saura, president d'Iniciativa per Catalunya Verds (ICV), que la comissió d'actes interns de l'Assemblea de Ciències de la Comunicació va organitzar fa unes setmanes. De seguida, van sorgir veus discrepants amb la convocatòria de l'acte. No és la primera vegada que s'obre el debat sobre la col·laboració amb els partits polítics. Com recorda Albert Caballero, "amb la LOU es va discutir la conveniència d'assistir a la manifestació a Madrid amb el partit opositor al Govern espanyol". L'Albert recorda que la discussió va debilitar l'assemblea de Ciències de la Comunicació.

"El problema de la mobilització és precisament que es tracta de motivacions sense gaires arrels i, per tant, de difícil estructuració en un combat continuat", afirma Salvador Cardús. Per a Norma Rotger, les discussions internes poden desmotivar la gent: "Això seria una llàstima perquè és un moviment amb molta força, però l'estem destruint nosaltres mateixos amb divisions internes i maneres de fer diferents."

El repte del moviment antibel·licista és consolidar un sistema assembleari que reaccioni davant de problemes interns i externs al món universitari, i capaç de crear alternatives a l'estructura social, política i econòmica vigent. Salvador Cardús afegeix: "Perquè els universitaris siguin l'avantguarda de les mobilitzacions també han de ser a l'avantguarda de la reflexió, la crítica i l'organització."

*Berta Alarcón
Josep Gimeno*

En l'aturada acadèmica de la UAB contra la guerra a l'Iraq, cada facultat ha treballat en la seva assemblea, d'on han sorgit comissions per convertir en fets les paraules. Les decisions de les diferents assemblees de la UAB es comuniquen a l'assemblea de campus, la qual, a banda de ser un punt d'informació per a les facultats, coordina les diverses activitats